

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ветеринарної репродуктології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри акушерства,

гінекології та біотехнології

відтворення тварин

Протокол № 14 від “4” червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Олександр ВАЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»

Гарант ОП

Наталія Грушанська

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб свиней»

Галузь знань 21 «Ветеринарна медицина»

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

Освітня програма «Ветеринарна медицина»

Факультет ветеринарної медицини

Розробники: д.вет.н, доцент В. Ковпак, доценти, к. вет.н. О. Вальчук, С. Деркач,

Ю. Жук, старший викладач, к.вет.н., Ю. Масалович

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024р.

Опис навчальної дисципліни

«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб свиней»

Дисципліна вивчає фізіологію та патологію органів статевої системи свиней та кнурів, сучасні підходи щодо біотехнології відтворення свиней. Передбачає формування у здобувачів вищої освіти компетентностей з питань етіологію, патогенез та сучасних клінічних та лабораторних методів діагностики патології репродуктивної системи свиней, ефективності методів біотехнології відтворення свиней.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	21 <i>Ветеринарна медицина</i>	
Освітній ступінь	<i>(Магістр)</i>	
Спеціальність	211 <i>«Ветеринарна медицина»</i>	
Освітня програма	<i>Ветеринарна медицина</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Комплексний іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	6 курс	
Семестр	12	
Лекційні заняття	15 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	30 од.	год.
Самостійна робота	45 год.	год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: поглиблення спеціальних умінь та знань інноваційного характеру щодо діагностики, лікування та профілактики акушерських хвороб та новітніх методів у галузі біотехнології відтворення свиней.

Завдання: всебічне поглиблене вивчення механізмів етіології та патогенезу акушерсько-гінекологічної патології свиней, а також новітніх методів біотехнології відтворення у свинарстві та підготовка випускника-магістра до самостійної практичної та наукової роботи

Набуття компетентностей:

• Інтегральні компетентності (ІК).

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 2.** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК 8.** здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 9.** здатність приймати обґрунтовані рішення;
- **ЗК 11.** здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- **СК 4.** Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- **СК 6.** Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- **СК 8.** Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- **СК 13.** Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
8. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

9. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
10. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
11. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
12. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль I. Біотехнологія відтворення свиней														
Тема 1. Морфологічна структура та фізіологічна функції статевої системи свиноматок та кнурів-плідників.	1/2	12	2		4		6							
Тема 2. Особливості овогенеза та спермогенеза у свиней	3/4	12	2		4		6							
Тема 3. Нервова та гормональна регуляція статевої функції свиней	5/6	12	2		4		6							
Тема 4. Особливості статевого циклу свиноматок	7/8	11	2		4		5							
Разом за змістовим модулем 1		47	8		16		23							
Змістовний модуль II. Ветеринарне акушерство і гінекологія свиноматок														
Тема 5. Фізіологія та патологія вагітності у свиней	9/10	12	2		4		6							
Тема 6. Діагностика вагітності. Хвороби вагітних	11/12	12	2		3		6							
Тема №7. Роди у свиноматок. Хвороби новонароджених.	13/14	10	2		3		5							

Тема №8. Хвороби молочної залози у свиноматок. Неплідність свиноматок	15	10	2	3	5							
Разом за змістовим модулем 2	43		8	13	22							
Усього годин	90		15	30	45							
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90		15	30	45							

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сучасні методи організація біотехнології відтворення свиней. Вимоги до молодняка які використовують для ремонту стада.	2
2.	Введення свиноматки до основного стада. Сучасні вимоги до вирощування кнурів для ремонту стада. Андрологічна диспансеризація молодих кнурів.	2
3.	Привчання молодих кнурів до фантома і отримання від них сперми.	2
4.	Оцінка якості сперми кнурів.	2
5.	Розрідження та зберігання сперми. Змішування сперми різних кнурів-плідників. (Колоквіум №1).	2
6.	Осіменіння свиноматок.	2
7.	Причини зниження заплідненості свиноматок та як їх усунути.	2
8.	Гігієна та облік осіменіння, оптимізація цеху осіменіння.	2
9.	УЗД діагностика вагітності у свиней.	2
10	Особливості прояву передвісників родів та родового процесу у свиноматок. Організація і основні принципи ведення родів у свиноматок	2
11.	Причини патологічних родів. Неправильне взаємовідношення плода до родових шляхів.	2
12.	Основні вимоги до збереження та життєздатності новонароджених поросят. (Колоквіум №2).	2
13.	Незаразні та заразні причини зниження репродуктивної функції свиноматок	2
14.	Діагностика та клінічний прояв ендометриту у свиноматок. Синдром метрит-мастит-агалактіа (ММА)	2
15.	Сучасні погляди на лікування і профілактику маститу у свиноматок.	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Трансплантація ембріонів у свиней.	6
2	Застосування фармакологічних засобів для стимуляції і синхронізації охоти у свиноматок та підвищення їх заплідненості.	6
3	Вплив на сперму різних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Особливості кріоконсервації сперми кнурів-плідників	6
4	Особливості утримання, догляду та годівлі поросних свиноматок на сучасних свинокомплексах.	5
5	Відбір і утримання ремонтних свинок. Схеми технологічних процесів і руху маточного поголів'я в Україні та за її межами.	6
6	Застосування фармакологічних засобів при для синхронізації родів у свиноматок. Застосування фармакологічних засобів при ускладненій вагітності.	6
7	Бактеріологічні дослідження при маститах у свиноматок. Застосування фармакологічних засобів при маститах у свиноматок.	5
8	Методи діагностики неплідності свиноматок. Застосування імуностимуляторів при неплідності.	5
	Всього	45

5. Засоби діагностики результатів навчання:

залік;

модульні тести;

6. Методи навчання.

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);

7. Методи оцінювання

- залік;
- модульні тести;

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально -методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2210>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. –Діагностика, лікування та профілактика маститів у свиноматок
Методична розробка з курсу «Новітні методи відтворення свиней» для самостійної роботи магістрів за спеціальністю 8. 11010101- «Ветеринарна медицина» /В.М. Слепченко, В.Й. Любецький, Ю.В. Жук, М.М. Михайлюк, О.А. Вальчук, С.С. Деркач//– К.: ТОВ «Видавничий центр НУБіП України», – 2012.– 50 с.
2. Патологічні роди у свиноматок (діагностика та надання допомоги)
Методична розробка з курсу «Новітні методи відтворення свиней» для самостійної роботи магістрів за спеціальністю 8. 11010101- «Ветеринарна медицина» / В.Й. Любецький, С.С. Деркач, Ю.В. Жук, О.А. Вальчук, В.М. Мазур//– К.: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, – 2015.– 30 с.
3. 1.Біотехнологічні і молекулярно-генетичні основи відтворення тварин/
В.А.Яблонський, С.П.Хомин, В.І.Завірюха та ін.; за ред..В.А.Яблонського, О.І.Сергієнка, Р.С.Стойка.-Львів, ТОВ «ВФ Афіша»,2009.-218с.
4. 2.Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології /В.А.Яблонський, С.П.Хомин,

- Г.М.Калиновський та ін.; Підручник за ред. В.А. Яблонського. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 608 с.
5. Яблонський В.А. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології (кредитно-модульна система оцінки знань студентів)/ В.А.Яблонський, В.Й.Любецький В.М.Слепченко та ін..К, Видавничий центр НАУ, 2004.- 66 с.
 6. Харенко М.І., Хомин С.П. та ін. Фізіологія та патологія розмноження свиней. – Суми, ВАТ «СОД», видавництво «Козацький вал», 2010. – 412 с.
 7. Энциклопедия воспроизводства Практическое пособие «Операции у свиней» / Ион Морару, Томас Фольгмайр, Альберт Грисслер и др.// ООО «Агра Медиен Украина» – К.: – 2012.–223 с.
 8. Катетер для осіменіння свиноматок / Коваленко В. Ф., Гетя А. А., Шостя А. М.; заявник та патентовласник Полтавський науч.-дослід. ін-т свинар-ства. – № u2011 08809; заяв. 13.07. 2011; опубл. 12.03.2012, Бюл. № 5.
 9. Polge C. Artificial insemination of pigs / C. Polge // Vet. Res. – 1956. – № 68. – P. 62–76.
 10. Radford P. The results of artificial insemination experiment with singlepig breeding herd / P. Radford // Vet. Rec. – 1961 – V. 73. – P. 968–973.